

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Tytuł	<i>Prawo i postępowanie administracyjne</i>
Tytuł w jęz. ang.	<i>Administrative material and procedural law</i>

Status przedmiotu	obowiązkowy dla: ścieżka w dyscyplinie: nauki o polityce i administracji
	do wyboru dla:

Autor/autorzy sylabusa:	Zespół :	koordynator: prof. zw. dr hab. Zygmunt Niewiadomski
		członek zespołu: dr hab. Aleksander Werner, prof. SGH
		członek zespołu: dr Tomasz Grzybowski

Sygnatura przedmiotu:

Część A

1. Syntetyczna charakterystyka przedmiotu (główne hasła – około 400 znaków):

Przedmiot obejmuje przedstawienie teoretycznych, jak i praktycznych zagadnień administracyjno-prawnych, w tym charakterystykę instytucji ustrojowych i procesowych, uzupełnioną problemowym omówieniem wybranych zagadnień materialnoprawnych.

Celem zajęć jest przekazanie informacji na temat podstawowych pojęć systematyzujących wiedzę z zakresu prawa administracyjnego, form i zasad aktywności administracji publicznej, źródeł prawa administracyjnego, a także mechanizmów kontroli administracji publicznej, jako gwarancji ochrony praw podstawowych jednostki.

2. Słowa kluczowe (3 – 6 słów):

Prawo administracyjne, procedura administracyjna, administracja publiczna

Część B

Przedmiotowe efekty uczenia się

Powiązanie z efektami uczenia się dla SzD

Wiedza (liczba efektów od 2 do 5)

W.1	Opanowanie podstawowych pojęć i metodologii systematyzującej wiedzę z zakresu prawa administracyjnego	P8S_WG, P8S_WK
W.2	Opanowanie informacji na temat rozwoju prawa administracyjnego, a także podstaw prawnych i form funkcjonowania administracji publicznej	P8S_WG, P8S_WK

W.3	Wiedza na temat procedur administracyjnych uwzględniająca ogólny model postępowania oraz wybranych zagadnień z zakresu trybów szczególnych.	P8S_WG, P8S_WK
W.4	Wiedza na temat sądowej kontroli administracji publicznej i roli sądów administracyjnych w systemie prawa administracyjnego.	P8S_WG, P8S_WK
Umiejętności (liczba efektów od 2 do 5)		
U.1	Doktorant powinien rozumieć zasady funkcjonowania administracji publicznej i potrafić dokonywać krytycznej analizy zagadnień administracyjno-prawnych.	P8S_UW
U.2	Doktorant powinien nabyć umiejętność prezentacji wybranego zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego i argumentacji na rzecz proponowanego rozwiązania.	P8S_UK, P8S_UU
Kompetencje społeczne (liczba efektów od 1 do 3)		
K.1	Doktorant powinien znać rolę administracji publicznej w funkcjonowaniu współczesnego państwa, jak też w szczególności sądowej kontroli administracji.	P8S_KK
K.2	Doktorant powinien znać ustrojowe i proceduralne aspekty funkcjonowania administracji publicznej oraz sądów administracyjnych.	P8S_KK

Część C

Semestralny plan zajęć:

1. *Zagadnienia ogólne.* Pojęcie i cechy administracji publicznej. Geneza i rozwój prawa administracyjnego. Pojęcie i definicje prawa administracyjnego. Systematyka prawa administracyjnego. Prawo administracyjne w systemie prawa. Stosunek administracyjno-prawny. Władztwo administracyjne. Pojęcie kompetencji. Pojęcie nakazu, zakazu, uprawnienia i sankcji administracyjno-prawnej.

2. *Źródła prawa administracyjnego.* Pojęcie źródeł prawa administracyjnego. Konstytucyjne podstawy prawa administracyjnego. Podział źródeł prawa administracyjnego, cechy charakterystyczne źródeł prawa administracyjnego. Zasady promulgacji źródeł prawa.

3. *Formy działania administracji publicznej.* Pojęcie i klasyfikacja prawnych form działania administracji publicznej. Akt generalny w sferze działań zewnętrznych administracji. Pojęcie, cechy i klasyfikacja aktów administracyjnych. Prawidłowość i wadliwość aktu administracyjnego. Wzruszalność i nieważność aktu administracyjnego. Domniemanie mocy obowiązującej aktu administracyjnego, zagadnienie trwałości aktu administracyjnego, moc wiążąca aktów administracyjnych. Umowa cywilnoprawna, umowa prawa publicznego, porozumienie. Umowa administracyjna, ugoda administracyjna. Akty generalne w sferze wewnętrznej administracji, akty władztwa zakładowego. Czynności materialno-techniczne, czynności organizatorskie. Teorie uznania administracyjnego, pojęcie uznania administracyjnego, upoważnienie do uznania administracyjnego.

4. *Prawo ustrojowe.* Pojęcie aparatu administracyjnego, podmioty administracji publicznej. Powiązania organizacyjne i funkcjonalne między podmiotami administrującymi. Pojęcie organu administracji publicznej, organ administracji publicznej a urząd, klasyfikacja organów administracji publicznej. Pojęcie zakresu działania i kompetencji organów, rodzaje właściwości organów. Pojęcie zakładu publicznego, rodzaje

zakładów publicznych, władztwo zakładowe, użytkownicy zakładów publicznych. Geneza, pojęcie i cechy fundacji, rodzaje fundacji, utworzenie fundacji, nadzór nad fundacją. Pojęcie samorządu, klasyfikacja samorządu, samorząd terytorialny, samorząd zawodowy, samorząd gospodarczy. Agencje rządowe, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, fundusze, spółki prawa publicznego, organizacje społeczne. Prywatyzacja funkcji administracji publicznej i zadań publicznych. Pojęcie i rodzaje podziałów terytorialnych, charakterystyka aktualnego podziału terytorialnego. System terenowych organów wykonujących zadania administracji rządowej, zadania i kompetencje wojewody, wojewódzka administracja zespolona, powiatowa administracja zespolona, rządowa administracja niezespolona.

5. *Prawo procesowe*. Miejsce regulacji prawa procesowego administracyjnego w systemie prawa administracyjnego. Rozgraniczenie regulacji prawa procesowego administracyjnego od regulacji prawa procesowego sądowego. Standardy współczesnej regulacji postępowania administracyjnego. Zasady postępowania administracyjnego. Aspekty podmiotowe regulacji prawa procesowego – organ, strona, pełnomocnicy, uczestnicy postępowania. Przedmiot regulacji prawa procesowego administracyjnego. Rodzaje spraw i ich charakter prawny: sprawa indywidualna bez ograniczenia przedmiotowego, sprawa podatkowa jako rodzaj sprawy administracyjnej. Postępowanie zwykłe. Postępowanie uproszczone. Milczące załatwienie sprawy. Mediacja w postępowaniu administracyjnym. Rozstrzygnięcia w toku postępowania administracyjnego i środki zaskarżania tych rozstrzygnięć. Prawomocność decyzji administracyjnej. Postępowania ekstraordynaryjne. Postępowanie podatkowe jako typ postępowania administracyjnego. Podstawy postępowania egzekucyjnego w administracji. Międzynarodowa (europejska) współpraca administracyjna. Postępowanie administracyjne w sprawach unijnych. Europejskie standardy ochrony praw jednostki – prawo do dobrej administracji.

6. *Sądowa kontrola administracji publicznej*. Geneza, rozwój i model sądownictwa administracyjnego w Polsce. Konstytucyjne podstawy sądownictwa administracyjnego. Sądy administracyjne a system sądownictwa powszechnego. Ustrój i właściwość sądów administracyjnych. Zasady ogólne postępowania sądownoadministracyjnego. Legitymacja skargowa, strony i uczestnicy postępowania. Przebieg postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym. Rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Zaskarżalność rozstrzygnięć wojewódzkiego sądu administracyjnego do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Rodzaje rozstrzygnięć Naczelnego Sądu Administracyjnego. Prawomocność i skuteczność orzeczeń sądów administracyjnych. Weryfikacja prawomocnego wyroku sądu administracyjnego. Problem zachowania jednolitości orzecznictwa sądów administracyjnych. Skutki i wykonanie rozstrzygnięć sądów administracyjnych i koszty postępowania. Skarga na przewlekłość postępowania sądownoadministracyjnego.

7. *Stosowanie i wykładnia prawa administracyjnego*. Podstawa decyzji stosowania prawa administracyjnego. Ustalenia walidacyjne. Typy wykładni w prawie administracyjnym. Interpretacyjna rola kryteriów otwartych i innych decyzji stosowania prawa – problem nieostrości pojęć, klauzul generalnych i tzw. linii orzeczniczych. Reguły kolizyjne i inferencyjne w interpretacji prawa administracyjnego. Dyskrecjonalność w stosowaniu prawa administracyjnego. Kamienie milowe orzecznictwa i ich rola w kształtowaniu systemu prawa administracyjnego.

Literatura podstawowa (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):

1. J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018
2. M. Wierzbowski (red.), *Postępowanie administracyjne - ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi*, C.H. Beck, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):

1. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Prawo procesowe administracyjne*. System Prawa Administracyjnego. Tom 9, C.H. Beck, Warszawa 2017
2. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Prawo administracyjne materialne*. System Prawa Administracyjnego. Tom 7, C.H. Beck, Warszawa 2017
3. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Sądowa kontrola administracji publicznej*. System Prawa Administracyjnego. Tom 10, C.H. Beck, Warszawa 2016
4. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Wykłady w prawie administracyjnym*. System Prawa Administracyjnego. Tom 4, C.H. Beck, Warszawa 2015
5. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Instytucje prawa administracyjnego*. System Prawa Administracyjnego. Tom 1, C.H. Beck, Warszawa 2015
6. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Europeizacja prawa administracyjnego*. System Prawa Administracyjnego. Tom 3, C.H. Beck, Warszawa 2014
7. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*. System Prawa Administracyjnego. Tom 2, C.H. Beck, Warszawa 2013
8. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *Podmioty administrujące*. System Prawa Administracyjnego. Tom 6, C.H. Beck, Warszawa 2011
9. B. Dauter, *Metodyka pracy sędziego sądu administracyjnego*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017

Część D

Forma zajęć:	Wymiar zajęć w godz.:
Ogółem godzin w tym:	60
Wykład	30
Konwersatorium	30
Elementy oceny końcowej (ogółem 100%), w tym:	
Egzamin pisemny	80 %
Esej / Prezentacja	20 %
Liczba punktów ECTS	7

Część E

Metody dydaktyczne (nauczania) stosowane przez prowadzącego

- M.1. wykład tradycyjny
- M.2. wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych
- M.3. wykład konwersatoryjny (z *aktywnością doktorantów*)
- M.4. metoda przypadków (*studium przypadku*)
- M.5. praca w grupach (*grupowe rozwiązywanie przykładów*)

M.6. prezentacja referatów
M.7. udział praktyków w zajęciach
M.8. wizyta w sądzie administracyjnym

Część F

Metody weryfikacji (sprawdziany) osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

W.1. egzamin pisemny (test / pytania otwarte)
W.2. esej / prezentacja
W.3. obserwacja i ocena sposobu zgłaszania problemu, zadawania pytań na zajęciach
W.4. obserwacja i ocena sposobu/kultury prowadzenia dyskusji i argumentowania